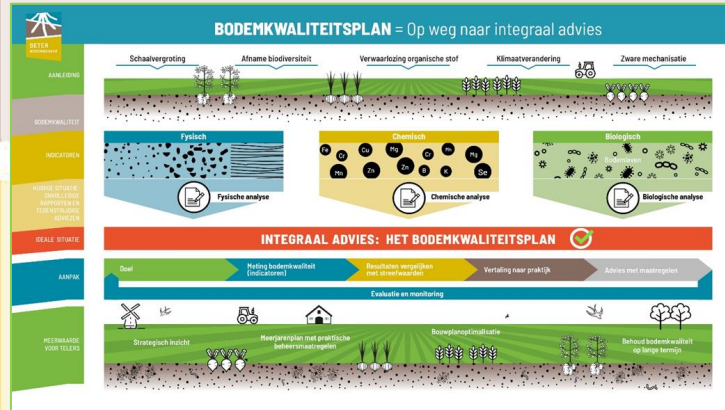

Bodem Kwaliteits Plan (BKP)

Houvast voor integraal bodemadvies

Workshop: BKP specialist binnen een uur!

Workshopdag 'Meten en Beoordelen van Bodemkwaliteit'
Dinsdag 22 november 2022, WUR Open Teelten, Lelystad

Ronde 1: 11.30-12.30 uur

Ronde 2: 13.30-14.30 uur

Door: Lennart Fuchs & Leendert Molendijk (WUR-OT)

Opzet workshop

00-10: Voorstelrondje

10-15: Introductie BKP in 5min

15-20: Uitleg opdracht

20-40: Uitwerken opdracht in groepjes

40-55: Plenaire terugkoppeling & discussie

55-60: Afsluiting

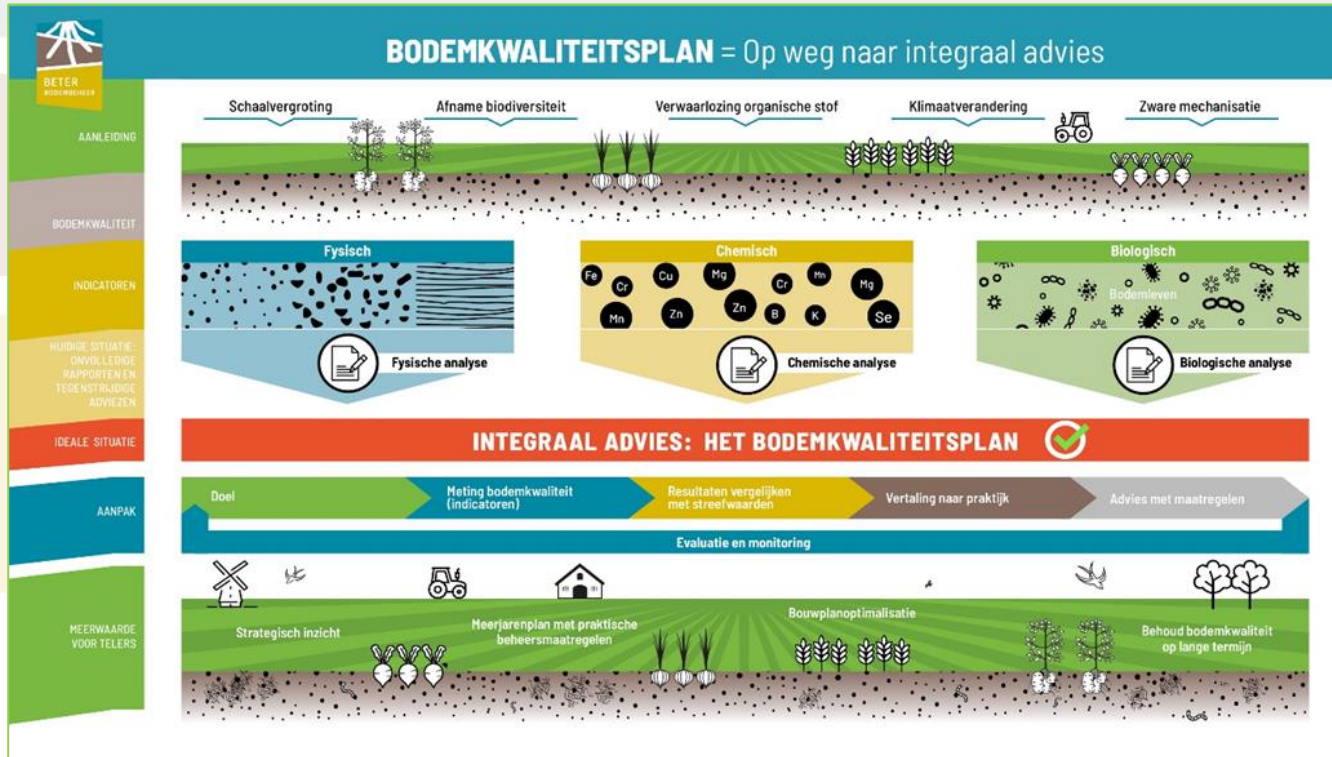
Voorstelrondje

Korte toelichting:

- Wie ben je?
- Wat is je achtergrond/werk?
- Waarom deze workshop?

BKP in 5min

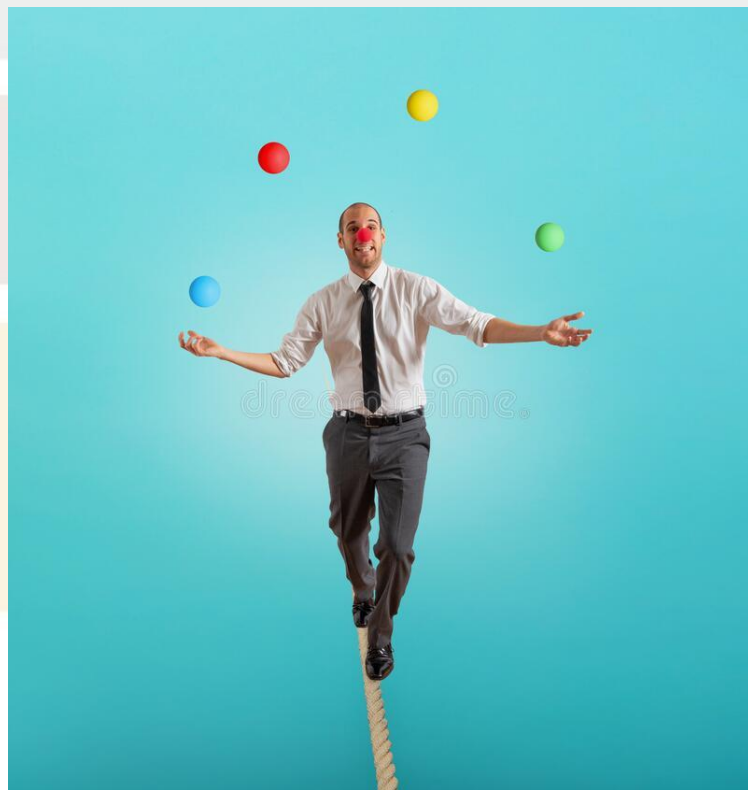
Houvast voor integraal bodemadvies

Een teler moet meerdere ballen in de lucht houden voor een goede bodemkwaliteit

maar het wordt er niet gemakkelijker op

BODEMKWALITEITSPLAN = Op weg naar integraal advies

Schaalvergroting

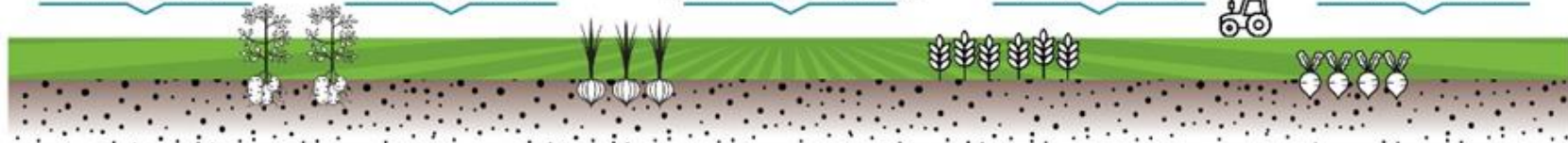
Afname biodiversiteit

Verwaarlozing organische stof

Klimaatverandering

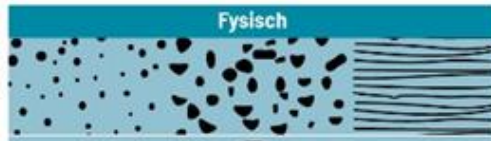
Zware mechanisatie

Fysisch

Chemisch

Biologisch

Fysische analyse

Chemische analyse

Biologische analyse

AANLEIDING

BODEMKWALITEIT

INDICATOREN

HUIDIGE SITUATIE:
ONVOLLEDIGE
RAPPORTEN EN
TEGENSTRIJDIGE
ADVIEZEN

IDEALE SITUATIE

AANPAK

MEERWAARDE
VOOR TELERS

INTEGRAAL ADVIES: HET BODEMKWALITEITSPLAN

Doel

Meting bodemkwaliteit
(indicatoren)

Resultaten vergelijken
met streefwaarden

Vertaling naar praktijk

Advies met maatregelen

Evaluatie en monitoring

Strategisch inzicht

Meerjarenplan met praktische
beheersmaatregelen

Bouwplanoptimalisatie

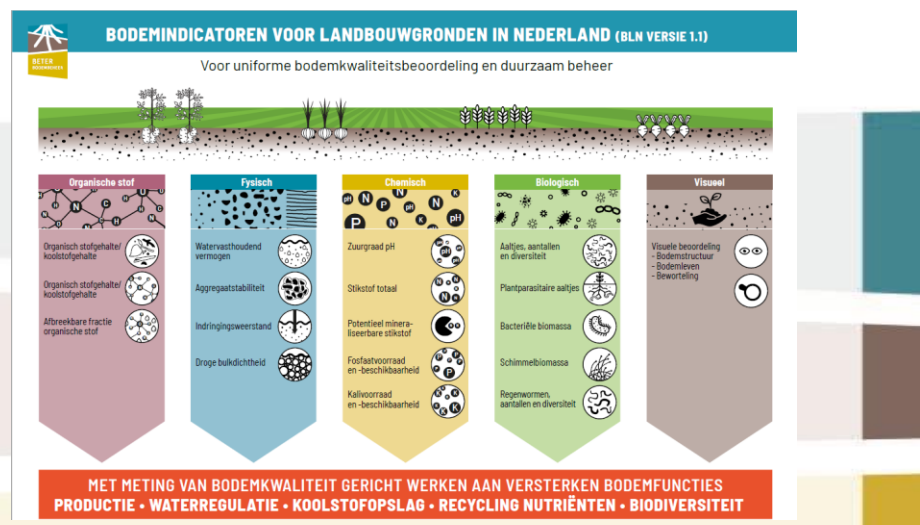
Behoud bodemkwaliteit
op lange termijn

BKP aanpak

1. Data verzameling

- Keukentafelgesprek met teler
- Data verzameling via BLN indicatoren

2. Uitwerking BKP

- Analyse huidige situatie → aandachtspunten
- Verkenning potentiële maatregelen

3. Afronden BKP

- Terugkoppeling met teler
- Definitief BKP rapport met adviezen en samenvatting

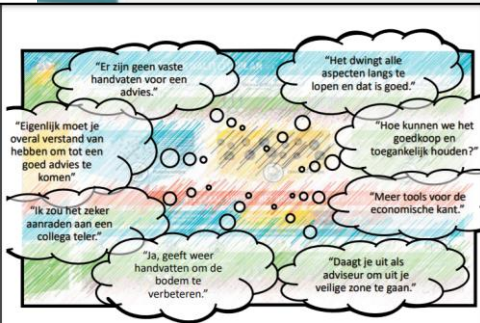
**BEST4
SOIL**

**HANDBOEK
BODEM & BEMESTING**
Commissie Bemesting Akkerbouw/Vollegroondsgroententeelt

BKP documentatie en pilots

Bodemkwaliteitsplan 'naam teler'

Een integrale analyse van bodemkwaliteit met aandachtspunten en gerichte adviezen

Namen uitvoerders

Plaats, datum

Evaluatie van concept en systematiek van het Bodem Kwaliteits Plan

Pilots bij adviesbedrijven in 2020-2021

Lennart Fuchs | Sjoerd Rombout & Leendert Molendijk

Meer info:
edepot.wur.nl/556360

Woord vooraf	4
Samenvatting	5
1 Inleiding	6
1.1 Vraagstelling ondernemer	6
1.2 Bedrijfsinformatie	6
1.3 Perceel informatie	6
2 Bodemstructuur en waterhuishouding	7
2.1 Fysische bodemkwaliteit	7
2.2 Huidige praktijk grondbewerking	7
2.3 Huidige waterhuishouding	8
2.4 Aandachtspunten bodemstructuur en waterhuishouding	8
3 Bodemvruchtbaarheid	9
3.1 Chemische bodemkwaliteit & organische stof	9
3.2 Huidige praktijk bemesting	9
3.3 Huidige praktijk organische stof beheer	10
3.4 N-dynamiek, NPK-balans, OS-balans	10
3.5 Aandachtspunten bodemvruchtbaarheid	10
4 Bodemgezondheid	11
4.1 Biologische bodemkwaliteit	11
4.2 Huidige praktijk: beheer en beheersing bodemleven	11
4.3 Uitslagen bemonsteringen	11
4.4 Bodemschimmels, aaltjes en gewasrotatie	12
4.5 Rekenen met aaltjespopulatie (NemaDecide)	12
4.6 Aandachtspunten bodemgezondheid	12
5 Scenario's	13
5.1 Opsomming aandachtspunten en bijbehorende maatregelen	13
5.2 Beschrijving scenario's	13
5.3 Berekening en analyse van verwachte effecten	13
5.4 Geschikte maatregelen	13
6 Economische effecten	14
6.1 Saldoberekening	14
6.2 Slotsom	14
7 Plan van aanpak en concrete adviezen	15
7.1 Vraagstelling teler	15
7.2 Aandachtspunten bodemkwaliteit	15
7.3 Geschikte maatregelen en optimale scenario	15
7.4 Concrete adviezen	15
Referenties	16

Bodem Kwaliteits Plan (BKP)

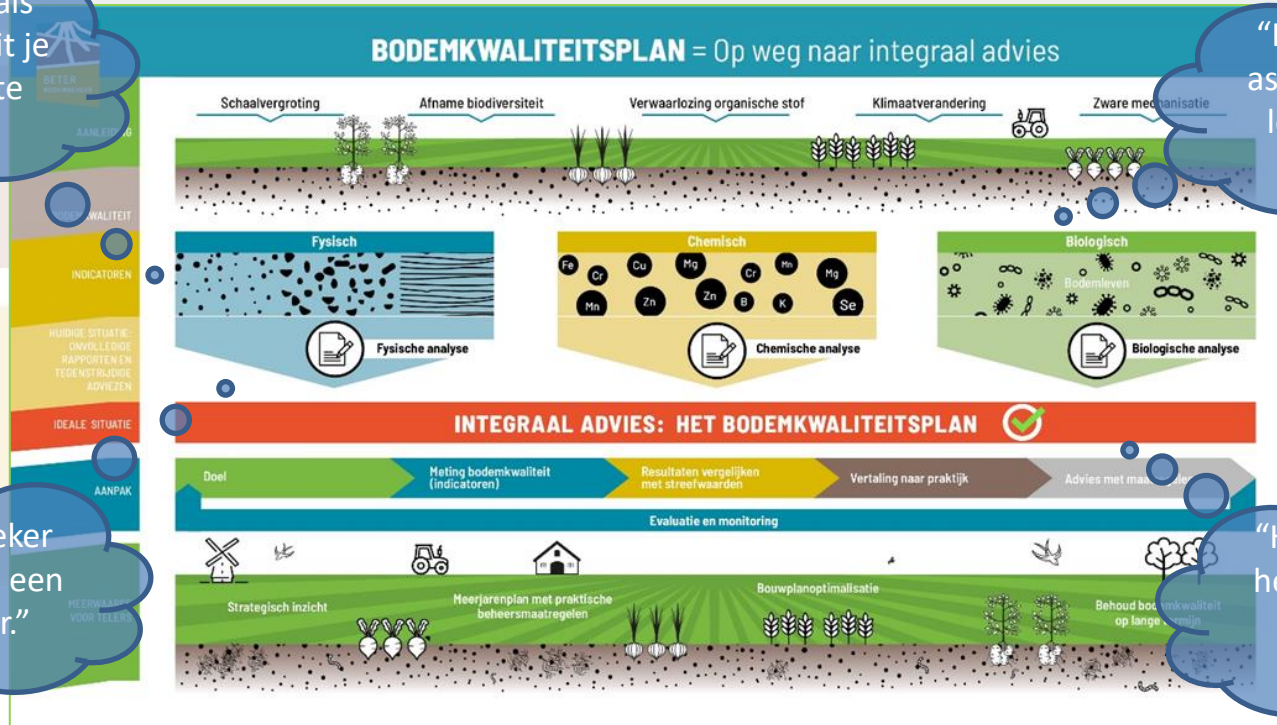
Houvast voor integraal bodemadvies

“Daagt je uit als adviseur om uit je veilige zone te gaan.”

“Het dwingt alle aspecten langs te lopen en dat is goed.”

“Ik zou het zeker aanraden aan een collega teler.”

“Hoe kunnen we het goedkoop en toegankelijk houden?”

Uitleg opdracht

We werken met een casus

Bouwplan op zandgrond

Hoofdvraag: Welke groenbemesters wil je op welk moment in de vruchtwisseling?

4-5 groepjes

Elk groepje kijkt vanuit een specifiek oogpunt:

1. Bodemstructuur
2. Organische stof aanvoer
3. Aaltjesbeheersing
4. Stikstof/bemesting
5. Biodiversiteit

Casus

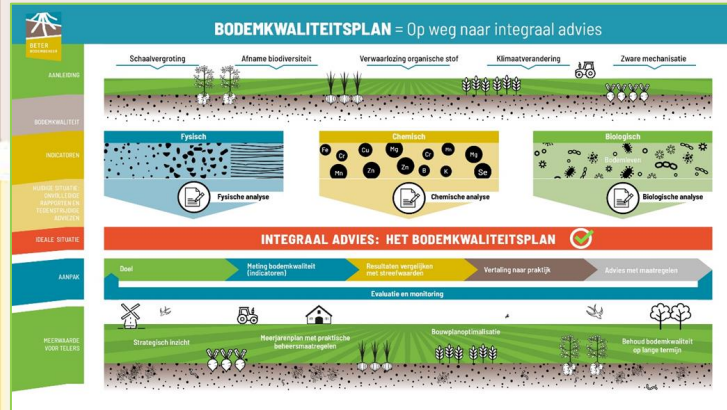
8-jarig bouwplan:		Onderwerp	Info
1.	Aardappel	1	Bodemstructuur <i>Tabel 3.2 Handboek</i>
2.	Wintergerst	2	Organische stof <i>Tabel 3.1 Handboek</i>
3.	Suikerbiet	3	Aaltjesbeheersing <i>Focus op P. penetrans en M. chitwoodi</i> <i>Tabel 3.3 Handboek</i>
4.	Peen		
5.	Aardappel		
6.	Maïs	4	Stikstof/bemesting <i>Kijk naar N uitspoeling & N beschikbaarheid volggewas</i> <i>Tabel 3.7 en 2.3 Handboek</i>
7.	Suikerbiet		
8.	Zaaiui	5	Biodiversiteit <i>Tabel 3.6 Handboek</i>

Overkoepelende thema's

- Zaaitijdstip: welke groenbemester kan je wanneer nog zaaien/na welk gewas? (zie *Tabel 3.8*)
- Ga je voor mengsels of monoculturen?
- Laat je de groenbemester de winter over staan of niet?

Plenaire terugkoppeling

Hartelijk dank voor jullie deelname!

Workshop: BKP specialist binnen een uur!

Workshopdag 'Meten en Beoordelen van Bodemkwaliteit'
Dinsdag 22 november 2022, WUR Open Teelten, Lelystad

Ronde 1: 11.30-12.30 uur

Ronde 2: 13.30-14.30 uur

Door: Lennart Fuchs & Leendert Molendijk (WUR-OT)